

**Procedury postępowania nauczycieli i innych
pracowników szkoły w sytuacji wystąpienia
zachowań samobójczych wśród uczniów
w Zespole Szkół nr 10 w Warszawie**

Spis treści

I.	Cel procedur	3
II.	Zespół kryzysowy.....	3
III.	Procedura postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w przypadku powzięcia informacji, że uczeń ma myśli samobójcze:	5
IV.	Procedura postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w przypadku powzięcia informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą na terenie szkoły	7
V.	Procedura postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej poza terenem szkoły (w sytuacji pozyskania informacji z zewnątrz).....	8
VI.	Procedura postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w przypadku powrotu ucznia do szkoły po podjętej próbie samobójczej lub dłuższym pobycie w szpitalu psychiatrycznym. 9	
VII.	Procedura postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w przypadku śmierci samobójczej ucznia na terenie szkoły	10
VIII.	Procedura postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w przypadku śmierci samobójczej ucznia poza terenem szkoły	11
IX.	Bibliografia:.....	12
X.	Oświadczenie rodzica	13
XI.	Przydatne adresy – gdzie zgłosić się po pomoc.....	14

Każdy pracownik szkoły ma obowiązek zareagowania na wszelkie sygnały o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia oraz na niepokojące zachowania uczniów mogące wskazywać na zamiary samobójcze. W przypadku zaobserwowania lub posiadania informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1280 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1700).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685).

I. Cel procedur

Celem niniejszych procedur jest zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zachowań samobójczych wśród uczniów, podjęcie odpowiednich działań interwencyjnych, pomoc uczniom i rodzicom oraz wsparcie nauczycieli w przypadku wystąpienia zachowań samobójczych wśród uczniów.

II. Zespół kryzysowy

Dyrektor szkoły powołuje zespół kryzysowy w składzie:

- Wicedyrektor – koordynator zespołu
- Psycholog
- Pedagog
- Pedagog specjalny
- Wychowawca ucznia doświadczającego kryzysu.

Po zaistnieniu sytuacji z próbą samobójczą ucznia dyrektor zwołuje spotkanie zespołu kryzysowego który działa według ustalonych procedur.

• Zadania zespołu kryzysowego:

- koordynowanie tworzenia szczegółowych procedur reagowania w określonych sytuacjach kryzysowych
- pomoc w stworzeniu łańcucha wsparcia dla ucznia i jego rodziców lub opiekunów prawnych zarówno na terenie szkoły jak i poza nią

- nawiązanie współpracy z osobami, instytucjami czy organizacjami, które mogą okazać się pomocne w procesie pokonywania kryzysu
- ustalenie jasnego podziału obowiązków i odpowiedzialności za konkretne czynności zaplanowane i podejmowane w procesie pomagania:
- wyznaczenie osoby wspierającej - łącznika,
- wyznaczenie kluczowej osoby do kontaktu z uczniem,
- wyznaczenie kluczowej osoby do kontaktu z rodzicami/prawnymi opiekunami

Opracowanie i wdrożenie planu interwencji kryzysowej:

Przygotowanie szczegółowego planu działania w odpowiedzi na zaistniałą sytuację. Określenie zadań dla poszczególnych członków zespołu oraz innych pracowników szkoły.

- Odpowiedzialnym za udzielanie informacji zewnętrznych jest dyrektor lub wicedyrektor szkoły.

- **Komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna:**

- Przygotowanie oficjalnych komunikatów dla nauczycieli, uczniów i rodziców, zawierających niezbędne informacje o zdarzeniu.
- Zorganizowanie spotkań informacyjnych dla różnych grup społeczności szkolnej w celu przekazania rzetelnych informacji i zapobieżenia dezinformacji.
- Wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za kontakt z mediami oraz przygotowanie jednolitego przekazu medialnego.

- **Wsparcie psychologiczne i emocjonalne:**

- Zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, nauczycielom i rodzicom dotkniętym tragedią.
- Organizacja indywidualnych i grupowych sesji wsparcia emocjonalnego.
- Monitorowanie stanu psychicznego członków społeczności szkolnej i kierowanie ich do odpowiednich specjalistów w razie potrzeby.

- **Współpraca z instytucjami zewnętrznymi:**

- Nawiązanie kontaktu i współpraca z instytucjami wspierającymi, takimi jak poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki interwencji kryzysowej czy organizacje pozarządowe.
- Korzystanie z zasobów i doświadczenia tych instytucji w celu zapewnienia kompleksowego wsparcia społeczności szkolnej.

- **Monitorowanie i ocena działań:**

- Regularna ocena skuteczności podjętych działań interwencyjnych.

- Dokumentowanie przebiegu interwencji oraz wniosków na przyszłość.
- Wprowadzanie ewentualnych korekt działania na podstawie zebranych informacji zwrotnych.
- **Edukacja i profilaktyka:**
  - Organizacja warsztatów i szkoleń dotyczących zdrowia psychicznego oraz radzenia sobie z trudnymi emocjami dla uczniów i nauczycieli.
  - Promowanie świadomości na temat dostępnych form parcia oraz zachęcanie do korzystania z nich w razie potrzeby.

Działania zespołu kryzysowego powinny być realizowane z zachowaniem najwyższej staranności, empatii oraz poszanowania dla uczuć wszystkich członków społeczności szkolnej. Współpraca, komunikacja i wsparcie są kluczowe w procesie radzenia sobie z tak trudną sytuacją.

III. Procedura postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w przypadku powzięcia informacji, że uczeń ma myśli samobójcze:

1. Nauczyciel//pedagog/psycholog nie pozostawiają ucznia samego.
2. Niezwłocznie informuje dyrektora lub wicedyrektora szkoły oraz wychowawcę o sytuacji zagrażającej życiu ucznia.
3. Dyrektor/wicedyrektor/pedagog informuje rodzica oraz zobowiązuje go do pilnego zgłoszenia się do szkoły.
4. Nauczyciel/pedagog/psycholog towarzyszy uczniowi do momentu odebrania dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego.
5. W sytuacji gdy stan ucznia tego wymaga – należy zadzwonić na numer alarmowy 112.
6. Rodzic/opiekun prawny podpisuje zobowiązanie, że dziecku zostanie zapewniona pomoc specjalistyczna (medyczna, terapeutyczna) w określonym na piśmie terminie.
7. Koordynator lub członek zespołu kryzysowego sporządza notatkę służbową ze zdarzenia.
8. Wychowawca informuje zespół nauczycieli pracujących z uczniem o potrzebie monitorowania funkcjonowania ucznia i informowania o każdym niepokojącym zachowaniu.
9. Wychowawca klasy, do której uczęszcza uczeń, we współpracy z pedagogiem i psychologiem ze szczególną dbałością monitorują sytuację dziecka i współpracują z rodziną ucznia, sprawdzają realizację działań rodzica (zgodnie z treścią zobowiązania).
10. W przypadku braku współpracy rodzica ze szkołą, niewywiązania się z ustaleń i przy braku poprawy funkcjonowania ucznia wychowawca we współpracy ze specjalistami

rozważa decyzję o skierowaniu do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich wniosku o wgląd w sytuację rodzinną.

11. Jeżeli przyczyną stanu emocyjnego dziecka jest sytuacja domowa, po zweryfikowaniu informacji przez specjalistów szkoły, zostają niezwłocznie poinformowane odpowiednie służby.

Sygnały ostrzegawcze świadczące o przeżywaniu przez ucznia kryzysu emocjonalnego.

Rozpoznanie sygnałów ostrzegawczych mogących świadczyć o myślach samobójczych u ucznia jest kluczowe dla zapewnienia mu odpowiedniego wsparcia i interwencji. o niektóre zachowania i objawy, które mogą sugerować, że uczeń doświadcza myśli samobójczych:

- mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie,
- pisanie listów pożegnalnych lub testamentu,
- interesowanie się tematyką śmierci
- okaleczanie się, autoagresja,
- długotrwały stan smutku, przygnębienia,
- zmiany w zachowaniu, zamykanie się w sobie,
- izolacja społeczna – młody człowiek wycofuje się z kontaktów,
- pozbywanie się osobistych i ważnych dla ucznia przedmiotów,
- poważne zmiany nastroju – zwykle znaczne obniżenie lub wahania nastroju, nasilony smutek, rozpacz, rozdrażnienie, złość,
- wzrost impulsywności – zachowania impulsywne, stosowanie przemocy, zachowania agresywne (agresja skierowana na zewnątrz),
- ucieczki z domu, wagary, zachowania buntownicze,
- trudności w szkole – obniżenie stopni, problemy z koncentracją uwagi itp.

Jeśli zauważysz u ucznia powyższe objawy lub inne niepokojące zachowania, ważne jest podjęcie natychmiastowych działań:

- Przeprowadź spokojną i empatyczną rozmowę z uczniem wyrażając troskę i chęć pomocy.
- Skontaktuj się z pedagogiem lub psychologiem szkolnym oraz poinformuj dyrekcję szkoły.
- Poinformuj rodziców lub opiekunów prawnych o swoich obserwacjach i zalecaj skonsultowanie się ze specjalistą ds. zdrowia psychicznego.

Wczesne rozpoznanie i interwencja mogą uratować życie ucznia. Współpraca między nauczycielami, rodzicami i specjalistami jest kluczowa w zapewnieniu odpowiedniego wsparcia.

IV. Procedura postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w przypadku powzięcia informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą na terenie szkoły

W sytuacji, gdy uczeń podejmuje próbę samobójczą na terenie szkoły, niezbędne jest natychmiastowe i skoordynowane działanie personelu placówki w celu zapewnienia bezpieczeństwa ucznia oraz wsparcia dla społeczności szkolnej.

1. Natychmiastowa interwencja

- **Odnalezienie ucznia i zapewnienie bezpieczeństwa** – nie pozostawiaj ucznia samego. Usuń wszelkie przedmioty, które mogą stanowić zagrożenie dla jego życia lub zdrowia. Dyskretnie przeprowadź ucznia do ustronnego i bezpiecznego pomieszczenia, z dala od innych osób.

2. Udzielenie pierwszej pomocy

- Jeśli uczeń doznał obrażeń, natychmiast udziel pierwszej pomocy przedmedycznej.
- W razie potrzeby, niezwłocznie wezwij pogotowie ratunkowe dzwoniąc na nr 112, informując dyspozytora o zaistniałej sytuacji.

3. Powiadomienie odpowiednich osób i instytucji

- Natychmiast poinformuj dyrektora szkoły o zaistniałym zdarzeniu.
- Dyrektor lub wyznaczony pracownik szkoły powinien niezwłocznie skontaktować się z rodzicami lub opiekunami prawnymi ucznia, przekazując im pełną informację o sytuacji.
- W sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia ucznia, koordynator bądź członek zespołu kryzysowego kontaktuje się z numerem alarmowym 112.

4. Dokumentacja zdarzenia

- Pracownik szkoły, który był świadkiem zdarzenia lub pierwszy otrzymał informację o próbie samobójczej, powinien sporządzić szczegółową notatkę, opisującą okoliczności zdarzenia oraz podjęte działania.

5. Wsparcie psychologiczne

- Po powrocie do szkoły, zapewnij mu wsparcie psychologiczne, angażując szkolnego psychologa lub pedagoga.
- Pedagog i psycholog szkolny powinni udzielić pomocy psychologiczno-pedagogicznej pozostałym uczniom oraz nauczycielom, którzy mogli być świadkami zdarzenia lub są nim dotknięci.

6. Dalsze działania

- Po powrocie ucznia do szkoły, należy kontynuować jego wsparcie psychologiczne oraz regularnie monitorować jego samopoczucie i zachowanie.
- Ustalenie z rodzicami zasady dalszej współpracy, w tym ewentualne skierowanie ucznia do specjalistycznych placówek pomocowych poza szkołą.
- Rozważenie przeprowadzenia w szkole działań edukacyjnych i profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego oraz radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.

V. *Procedura postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej poza terenem szkoły (w sytuacji pozyskania informacji z zewnątrz)*

W sytuacji, gdy szkoła otrzymuje informację o próbie samobójczej ucznia podjętej poza jej terenem, istotne jest podjęcie skoordynowanych działań mających na celu wsparcie ucznia oraz zapewnienie bezpieczeństwa i wsparcia psychologicznego całej społeczności szkolnej. Zalecane kroki postępowania:

1. Powiadomienie szkoły

- Informacja o próbie samobójczej może pochodzić od rodziców, opiekunów prawnych, samego ucznia, jego rówieśników lub innych osób.
- Osoba, która uzyskała taką informację, powinna niezwłocznie przekazać ją dyrektorowi szkoły, wychowawcy klasy oraz pedagogowi lub psychologowi szkolnemu.
- Jeśli sytuacja tego wymaga (bezpośrednie zagrożenie życia ucznia) pracownik który uzyskał taką informację, niezwłocznie informuje odpowiednie służby dzwoniąc na nr alarmowy 112 (policja, pogotowie ratunkowe).

2. Kontakt z rodziną ucznia

- **Rozmowa z rodzicami/opiekunami:** Dyrektor szkoły lub wyznaczony pracownik powinien skontaktować się z rodzicami lub opiekunami prawnymi ucznia w celu:
  - Wyrażenia wsparcia i zrozumienia.
  - Uzyskanie informacji na temat stanu zdrowia ucznia oraz okoliczności zdarzenia.
  - Ustalenia czy uczeń jest pod opieką specjalistyczną (np. psychiatry, psychologa) oraz czy planowane są dalsze kroki terapeutyczne.

3. Wsparcie psychologiczne dla ucznia

- **Planowanie powrotu do szkoły:** Przed powrotem ucznia do szkoły należy:

- Szkoła zwraca się do rodzica/opiekuna prawnego/pełnoletniego ucznia o przedstawienie zaświadczenia od lekarza specjalisty potwierdzające brak przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach szkolnych.
- Po powrocie do szkoły, zapewnić mu wsparcie psychologiczne, angażując szkolnego psychologa lub pedagoga.
- Opracować indywidualny plan wsparcia, uwzględniając:
  - Regularne spotkania pedagogiem lub psychologiem szkolnym.
  - Dostosowanie wymagań edukacyjnych aktualnych możliwości ucznia.
  - Monitorowanie samopoczucia ucznia przez wychowawcę i nauczycieli.

4. Informowanie kadry pedagogicznej

- **Przekazanie niezbędnych informacji:** Z zachowaniem dyskrecji i poszanowaniem prywatności ucznia oraz jego rodziny, poinformować nauczycieli o sytuacji, aby:
  - Zwracali szczególną uwagę na samopoczucie ucznia.
  - Unikali sytuacji mogących wywołać stres lub dyskomfort u ucznia.

5. Wsparcie dla społeczności szkolnej

- Zorganizować spotkania z psychologiem dla klasy lub grupy rówieśniczej, aby omówić sytuację i udzielić wsparcia emocjonalnego.
- Zapewnić możliwość konsultacji z psychologiem dla nauczycieli, którzy mogą odczuwać trudności w związku z zaistniałą sytuacją.

6. Dalsze działania i monitorowanie

- Wychowawca klasy oraz pedagog/psycholog szkolny powinni regularnie monitorować sytuację ucznia, utrzymując kontakt z jego rodzicami oraz nauczycielami.
- W zależności od postępów ucznia i jego samopoczucia, dostosować plan wsparcia, włączając dodatkowe formy pomocy, jeśli zajdzie taka potrzeba.

VI. Procedura postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w przypadku powrotu ucznia do szkoły po podjętej próbie samobójczej lub dłuższym pobycie w szpitalu psychiatrycznym.

Powrót ucznia do szkoły po próbie samobójczej wymaga starannie zaplanowanych działań, które zapewnią bezpieczeństwo i wsparcie zarówno dla ucznia, jak i całej społeczności szkolnej. o zalecane kroki postępowania:

1. Szkoła zwraca się o okazanie przez rodziców/opiekunów prawnych/pełnoletniego ucznia zaświadczenia lekarskiego przed powrotem do szkoły, potwierdzającego brak przeciwwskazań do kontynuowania nauki w grupie klasowej.

2. Omówienie sytuacji z rodzicami/prawnymi opiekunami - aktualny stan zdrowia oraz ustalenie zasad współpracy i komunikacji między szkołą a rodziną.
3. Opracowanie indywidualnego planu wsparcia - pedagog i psycholog szkolny, we współpracy z wychowawcą klasy tworzą indywidualny plan wsparcia dla ucznia, uwzględniając jego potrzeby emocjonalne i edukacyjne.
4. Ustalenie regularnych spotkań z psychologiem szkolnym w celu monitorowania jego samopoczucia i postępów w adaptacji po powrocie.
5. Poinformowanie kadry pedagogicznej o opracowaniu planu wsparcia ucznia oraz sytuacji z zachowaniem dyskrecji, zwracanie szczególnej uwagi na zachowanie oraz samopoczucie.
6. Szybka interwencja w przypadku zaobserwowania niepokojących zachowań lub pogorszenia stanu psychicznego ucznia.

VII. Procedura postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w przypadku śmierci samobójczej ucznia na terenie szkoły

1. Natychmiastowa reakcja w pierwszych 24 – 72 godzinach

- Należy niezwłocznie skontaktować się z numerem alarmowym 112.
- Poinformowanie dyrekcji szkoły – dyrektor powinien natychmiast otrzymać informację o zdarzeniu.
- Zabezpieczenie miejsca zdarzenia – do momentu przyjazdu służb nikt nie powinien ingerować w miejsce zdarzenia.
- Powiadomienie rodziny ucznia powinno być przeprowadzone przez odpowiednie służby (np. policję), ale dyrekcja szkoły może również zaangażować się w przekazanie wsparcia bliskim ucznia.
- Należy zachować takt i wrażliwość wobec uczuć rodziny.
- Zebranie nauczycieli i personelu w celu przekazania informacji oraz ustalenia sposobu komunikacji z uczniami. Przekazanie informacji społeczności szkolnej o samobójstwie.
- Komunikat powinien być przekazany w spokojny i empatyczny sposób, najlepiej w grupach klasowych przez wychowawców.
- Należy unikać spekulacji oraz dbać o ochronę prywatności rodziny ucznia.

2. Działania krótkoterminowe – w pierwszym tygodniu.

- Możliwość indywidualnych rozmów z uczniami, którzy mogą szczególnie mocno przeżywać sytuację.
- Organizacja zajęć wsparcia emocjonalnego.

Ustalenie z rodziną zmarłego szczegółów dotyczących udziału społeczności szkolnej w uroczystościach pogrzebowych.

Ustalenie możliwości form upamiętnienia zmarłego i monitorowanie ich przebiegu pod kątem zgodności z wytycznymi postwencji. (np. minuta ciszy, rozmowa, poradnik Interwencje po śmierci samobójczej od strony 66)

Unikanie romantyzowania śmierci, co mogłoby prowadzić do tzw. efektu Wertera (zjawiska naśladowczego).

3. Działania długoterminowe – w kolejnych tygodniach i miesiącach.

- Zwracanie uwagi na uczniów, którzy mogą wykazywać oznaki kryzysu psychicznego.
- Dodatkowe wsparcie psychologiczne dla rówieśników zmarłego ucznia.
- Współpraca z rodzicami uczniów, aby monitorować ich stan psychiczny także poza szkołą.
- Przeprowadzenie Warsztatów z zakresu zdrowia psychicznego i radzenia sobie z trudnymi emocjami.
- Szkolenia dla nauczycieli w zakresie rozpoznawania oznak kryzysu psychicznego u uczniów.

VIII. Procedura postępowania nauczycieli i innych pracowników szkoły w przypadku śmierci samobójczej ucznia poza terenem szkoły

W przypadku śmierci samobójczej ucznia poza terenem szkoły, placówka powinna podjąć skoordynowane działania mające na celu wsparcie społeczności szkolnej oraz zapewnienie odpowiedniej interwencji kryzysowej. Poniżej przedstawiono zalecane kroki postępowania:

1. Natychmiastowa reakcja w pierwszych 24 – 72 godzinach

- **Informowanie organów nadzorczych:** Dyrektor szkoły powinien niezwłocznie poinformować organ prowadzący oraz organ nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
- Kontakt z rodziną ucznia przez koordynatora zespołu kryzysowego. Należy zachować takt i wrażliwość wobec uczuć rodziny.
- Zebranie nauczycieli i personelu w celu przekazania informacji oraz ustalenia sposobu komunikacji z uczniami. Przekazanie informacji społeczności szkolnej o samobójstwie.
- Komunikat powinien być przekazany w spokojny i empatyczny sposób, najlepiej w grupach klasowych przez wychowawców.
- Należy unikać spekulacji oraz dbać o ochronę prywatności rodziny ucznia.

2. Działania krótkoterminowe – w pierwszym tygodniu.

- Możliwość indywidualnych rozmów z uczniami, którzy mogą szczególnie mocno przeżywać sytuację.
- Organizacja zajęć wsparcia emocjonalnego.
- Ustalenie z rodziną zmarłego szczegółów dotyczących udziału społeczności szkolnej w uroczystościach pogrzebowych.

- Ustalenie możliwości form upamiętnienia zmarłego i monitorowanie ich przebiegu pod kątem zgodności z wytycznymi postwencji. (np. minuta ciszy, rozmowa, poradnik Interwencje po śmierci samobójczej od strony 66)
- Unikanie romantyzowania śmierci, co mogłoby prowadzić do tzw. efektu Wertera (zjawiska naśladowczego).

3. Działania długoterminowe – w kolejnych tygodniach i miesiącach.

- Zwracanie uwagi na uczniów, którzy mogą wykazywać oznaki kryzysu psychicznego.
- Dodatkowe wsparcie psychologiczne dla rówieśników zmarłego ucznia.
- Współpraca z rodzicami uczniów, aby monitorować ich stan psychiczny także poza szkołą.
- Przeprowadzenie Warsztatów z zakresu zdrowia psychicznego i radzenia sobie z trudnymi emocjami.
- Szkolenia dla nauczycieli w zakresie rozpoznawania oznak kryzysu psychicznego u uczniów.

IX. Bibliografia:

1. Łuba M., Palma J., Witkowska H., „Interwencje po śmierci samobójczej – o znaczeniu i potrzebie działań postwencyjnych w szkole” Fundacja KGHM Polska Młodzież
2. Kicińska L., Palma J., „Wsparcie ucznia po próbie samobójczej – poradnik dla nauczycieli”
3. Kicińska L., Palma J., „Pierwsza pomoc emocjonalna

Załączniki:

Scenariusz lekcji – Kryzys emocjonalny do pobrania ze strony www.zwjir.pl

Oświadczenie rodzica

Przydatne adresy – gdzie zgłosić się po pomoc

X. *Oświadczenie rodzica*

OŚWIADCZENIE RODZICA

Warszawa, dnia.....

Ja.....

(imię i nazwisko rodzica/prawnego opiekuna)

zostałam/zostałem poinformowany przez .....

(imię i nazwisko pracownika)

.....

(stanowisko/dane szkoły)

o konieczności zapewnienia bezpieczeństwa mojemu dziecku

.....

(imię i nazwisko dziecka)

oraz o konieczności zapewnienia konsultacji specjalistycznej w związku ze zgłoszeniem przez dziecko sytuacji kryzysowej, w której się znajduje.

.....

Podpis rodzica

.....

Podpis dyrektora

XI. Przydatne adresy – gdzie zgłosić się po pomoc

- Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży (116 111) - Jest to całkowicie anonimowa linia wsparcia, gdzie można porozmawiać z psychologami i uzyskać pomoc w trudnych momentach.
- Telefon Zaufania dla Dorosłych (116 123) - Przeznaczony dla osób dorosłych, które potrzebują wsparcia emocjonalnego lub rozważają samobójstwo.
- Fundacja ITAKA - Prowadzi pomoc w zakresie zapobiegania samobójstwom. Można skontaktować się z nimi poprzez stronę internetową, gdzie dostępne są różne formy pomocy.
-
- Fundacja Nagle Sami, ul. Wojska Polskiego 1A, Warszawa, tel. 512 511 138
- Pomoc psychologiczna – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 3, ul. Felińskiego 15, Warszawa, tel. 22 277 22 10
- Dyżur psychiatryczny Instytutu Psychiatrii i Neurologii, ul. Jana III Sobieskiego 9, Warszawa, tel. 22 458 25 00
- Telefon alarmowy 112